

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 48/19
Luxemburg, 11 aprilie 2019

Concluziile avocatului general în cauza C-619/18
Comisia/Polonia

Avocatul general Tanchev propune Curții să statueze că dispozițiile legislației poloneze referitoare la reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Curții Supreme sunt contrare dreptului Uniunii

Măsurile în litigiu încalcă principiile inamovibilității judecătorilor și independenței sistemului judiciar

La 3 aprilie 2018, a intrat în vigoare noua lege poloneză privind Curtea Supremă (denumită în continuare „Legea privind Curtea Supremă”). În temeiul acestei legi, vârsta de pensionare a judecătorilor Curții Supreme a fost redusă la 65 de ani. Noua limită de vârstă se aplică de la data intrării în vigoare a legii menționate, inclusiv judecătorilor acestei instanțe numiți anterior date respective. Prolungirea funcției judiciare active a judecătorilor Curții dincolo de vârsta de 65 de ani este posibilă, însă este condiționată de prezentarea unei declarații prin care judecătorul în cauză să indice că dorește să își exercite în continuare funcția și a unui certificat care să ateste că starea sa de sănătate îi permite să își exercite funcția, precum și de autorizarea președintelui Republicii Polone.

Astfel, potrivit legii menționate, judecătorii în exercițiu ai Curții Supreme care au împlinit vârsta de 65 de ani înainte de data intrării în vigoare a acestei legi sau cel târziu la 3 iulie 2018 trebuiau să se pensioneze la 4 iulie 2018, în afară de cazul în care prezentaseră, înainte de 3 mai 2018 inclusiv, o asemenea declarație și un asemenea certificat și dacă președintele Republicii Polone autorizase prelungirea funcției judiciare active a acestora la Curtea Supremă¹.

La 2 octombrie 2018, Comisia a introdus la Curtea de Justiție o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor. Comisia apreciază că, pe de o parte, prin reducerea vârstei de pensionare și prin aplicarea acesteia judecătorilor numiți la Curtea Supremă până la 3 aprilie 2018 și, pe de altă parte, prin acordarea președintelui Republicii Polone a puterii discreționare de a prelungi funcția judiciară activă a judecătorilor Curții Supreme, Polonia a încălcat dreptul Uniunii².

Prin Ordonanța din 15 noiembrie 2018, președintele Curții a admis cererea Comisiei de soluționare a acestei cauze potrivit procedurii accelerate

În plus, în așteptarea hotărârii Curții, Comisia a solicitat Curții, în cadrul unei proceduri de măsuri provizorii, să oblige Polonia³ să adopte următoarele măsuri provizorii: 1) să suspende aplicarea dispozițiilor naționale privind reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Curții Supreme, 2) să ia orice măsură necesară pentru a se asigura că judecătorii Curții Supreme vizați de dispozițiile în litigiu pot continua să își exercite funcția în același post, bucurându-se totodată de același statut și de aceleași drepturi și condiții de lucru ca înaintea intrării în vigoare a Legii privind Curtea Supremă, 3) să se abțină de la adoptarea oricărei măsuri privind numirea la Curtea Supremă unor

¹ În ceea ce privește judecătorii Curții Supreme care urmau să îndeplinească vârsta de 65 de ani între 4 iulie 2018 și 3 aprilie 2019, aceștia urmau să se pensioneze la 3 aprilie 2019, cu excepția situației în care depuneau, înainte de 3 aprilie 2019, declarația și certificatul necesare, iar președintele Republicii Polone autoriza prelungirea funcției judiciare active a acestora la Curtea Supremă. În ceea ce privește judecătorii Curții Supreme numiți la Curtea Supremă înainte de 3 aprilie 2018 și care urmau să îndeplinească 65 de ani după 3 aprilie 2019, prelungirea funcției judiciare active a acestora dincolo de vârsta de 65 de ani este supusă regimului general, și anume prezentarea unei declarații și a unui certificat, precum și autorizarea președintelui Republicii Polone.

² Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

³ Susținut de Ungaria.

judecători care să îi înlocuiască pe judecătorii Curții Supreme vizați de aceste dispoziții, precum și de la adoptarea oricărei măsuri privind numirea unui nou prim-președinte al Curții Supreme sau indicarea persoanei însărcinate să conducă Curtea Supremă în locul prim-președintelui său până la numirea noului prim-președinte și 4) să comunice Comisiei, în termen de cel mult o lună de la notificarea ordonanței Curții, iar ulterior în fiecare lună, toate măsurile pe care le va fi adoptat pentru a se conforma pe deplin acestei ordonanțe.

Prin Ordonanța din 17 decembrie 2018, Curtea a admis toate aceste cereri până la pronunțarea unei hotărâri definitive în cauză⁴.

Comisia a subliniat în ședință că, deși dispozițiile Legii privind Curtea Supremă contestate în prezenta procedură au fost modificate prin Legea din 21 noiembrie 2018, nu este cert dacă această lege elimină încălcările invocate ale dreptului Uniunii și, în orice caz, se menține un interes în soluționarea cauzei, având în vedere importanța independenței sistemului judiciar în ordinea juridică a Uniunii.

În concluziile prezentate astăzi, avocatul general Evgeni Tanchev consideră că se impune o analiză separată a articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și a articolului 47 din cartă. În consecință, criticile trebuie să fie respinse ca inadmisibile, în măsura în care se întemeiază pe articolul 47 din cartă, având în vedere că Comisia nu a prezentat niciun argument pentru a ilustra faptul că Polonia a aplicat legislația Uniunii, astfel cum se prevede la articolul 51 alineatul (1) din cartă. În opinia acestuia, respectivele critici sunt fondate în măsura în care se întemeiază pe articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și că această acțiune nu este împiedicată prin declanșarea mecanismului prevăzut la articolul 7 alineatul (1) TUE.

Avocatul general remarcă, în primul rând, că protecția împotriva îndepărtării din funcție a membrilor instanței în discuție constituie una dintre garanțiile fundamentale ale independenței sistemului judiciar. Astfel, protecția împotriva îndepărtării din funcție (inamovibilitatea) „constituie baza și expresia independenței sistemului judiciar și înseamnă că judecătorii nu pot fi demși, suspendați, mutați sau pensionați decât pentru motivele și sub rezerva garanțiilor prevăzute de lege”. În special, potrivit liniilor directoare emise de organisme europene și internaționale referitoare la independența sistemului judiciar, judecătorii trebuie să beneficieze de inamovibilitate până la vârsta obligatorie de pensionare sau până la expirarea mandatului lor și pot face obiectul suspendării sau demiterii din funcție, în cazuri individuale, numai pentru motive care privesc incapacitatea sau comportamentul care îi face inapți pentru exercitarea funcției. Pensionarea anticipată trebuie să fie posibilă doar la cererea judecătorului în cauză sau pentru motive medicale și nicio modificare a vârstei de pensionare obligatorii nu poate avea efect retroactiv.

Potrivit avocatului general, Comisia a arătat că măsurile în litigiu, *primo*, au un impact considerabil asupra compunerii Curții Supreme deoarece afectează 27 din 72 de judecători, *secundo*, constituie o legislație specifică adoptată în privința membrilor Curții Supreme și, *tertio*, nu sunt preconizate a fi temporare. În plus, eliminarea bruscă și neprevăzută a unui număr mare de judecători generează inevitabil dificultăți în ceea ce privește încrederea publicului. Mai mult, avocatul general consideră că, deși statele membre au competența de a adapta vârsta de pensionare a judecătorilor având în vedere schimbările economice și sociale, ele trebuie să facă acest lucru fără a compromite independența și inamovibilitatea judecătorilor, încălcând obligațiile ce le revin în temeiul legislației Uniunii. **Avocatul general consideră, prin urmare, că măsurile în litigiu încalcă principiul inamovibilității judecătorilor**, a cărui respectare este necesară pentru a îndeplini cerințele protecției jurisdicționale efective, conform articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

În al doilea rând, avocatul general, amintește că, potrivit cerințelor independenței judiciare pe care statele membre trebuie să le îndeplinească în conformitate cu dispoziția menționată, noțiunea de independență presupune în special ca organismul respectiv să își exercite funcțiile jurisdicționale în mod pe deplin autonom, fără a fi supus vreunei legături ierarhice sau de subordonare și fără să primească dispoziții sau instrucțiuni, indiferent de originea lor, și să fie astfel protejat de intervenții sau de presiuni exterioare susceptibile să aducă atingere independenței de judecată a membrilor

⁴ A se vedea Comunicatul de presă [204/18](#).

săi și să influențeze deciziile acestora. În prezenta cauză, Polonia a recunoscut că lipsa autorizării de către președintele republicii a prelungirii mandatului unui judecător al Curții Supreme dincolo de vârsta de pensionare nu este supusă controlului judiciar.

Potrivit avocatului general, argumentele Poloniei referitoare la prerogativele președintelui republicii conform Constituției Poloniei, sistemul de garanții privind independența sistemului judiciar consacrat în legislația poloneză și criteriile luate în considerare de Consiliul Național al Magistraților (denumit în continuare „CNM”) în formularea avizului său nu sunt suficiente pentru a înlătura impresia, care rezultă din măsurile în litigiu, privind lipsa unei independențe obiective a Curții Supreme. În special, în ceea ce privește rolul CNM, avocatul general observă că avizul acestuia nu este obligatoriu și, independent de compunerea CNM, rolul acestuia nu risipește în niciun mod impresia de putere excesivă a președintelui republicii. Mai mult, argumentele Poloniei bazate pe legile celorlalte state membre și pe organizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene nu sunt convingătoare. Astfel, regimurile celorlalte state membre nu sunt comparabile cu situația din Polonia, deoarece acționează într-un context juridic, politic și social diferit și, în orice caz, acest lucru nu are nicio incidență asupra neîndeplinirii de către Polonia a obligațiilor care îi revin. Trimiterea la organizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene este de asemenea irelevantă, întrucât nu este vorba despre modificarea normelor privind vârsta de pensionare a judecătorilor de la acesta instanță, și, în plus, este inadecvată, întrucât este situată la un nivel supranațional, care implică un regim diferit față de separarea clasică tripartită a puterilor în statele membre. **Avocatul general concluzionează că măsurile în litigiu încalcă cerințele independenței sistemului judiciar**, întrucât sunt susceptibile să expună Curtea Supremă și judecătorii săi la intervenții externe și la presiuni exercitate de președintele republicii în prelungirea inițială și în reînnoirea mandatului lor care afectează independența obiectivă a acestei instanțe și influențează judecata și deciziile independente ale judecătorilor, în special având în vedere că obligația de a solicita președintelui republicii extinderea vârstei de pensionare este însoțită de o reducere a vârstei de pensionare.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

NOTE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care este îndreptată împotriva unui stat membru care nu își respectă obligațiile care decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de către Comisie sau de către un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate. În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, din stadiul primei hotărâri.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106